

POLSKA ZACHODNIA

Dziś 6 stron

Dziś dodatek sportowy.

Dziennik poświęcony sprawom narodowym i społecznym na Kresach Zachodnich.

Rękopisów nie zwraca się.
Telefon redakcji nocnej 4-26.
Konto P. K. O. 204551.

Administracja: ul. Jagiellońska 5. — Redakcja: ul. Kopernika 14
Telefon 16-98. Katowice. Telefon 303.

Redaktor naczelny: Edward Rumun.

Abonament miesięczny: przez
pocztę oraz w Administracji
3 złote z doręczeniem
do domu przez pocztę.

Nowy wiceminister Skarbu.

Warszawa, 14. 10. (Tel. wł.) Wiadomość, która podałaśmy wczoraj o nominacji dyrektora Stefana Starzyńskiego na stanowisko drugiego podsekretarza stanu w Ministerstwie Skarbu, potwierdza się. W tonie Rządu co do objęcia przez p. Starzyńskiego tego stanowiska niema sprzeciwu. Wniosek nominacyjny będzie przedstawiony na najbliższym posiedzeniu Rady Ministrów, które jednak jeszcze nie zostało wyznaczone, ani nie został ustalony porządek dzienny. Należy zaznaczyć, że nominacja p. Starzyńskiego na stanowisko wiceministra Skarbu nie zmienia faktycznego stanu rzeczy, albowiem już od rku p. St. prowadzi pięć departamentów Ministerstwa Skarbu.

Bajeczki o prof. Bartlu.

Warszawa, 14. 10. W kołach opozycyjnych w Warszawie rozpowszechniono pogłoski, jakoby w stolicy miał bawić b. premier Bartel i jakoby przy współudziale pos. Kościalkowskiego czynił zabiegi o utworzenie bloku lewicy z BB(1) i Półkosi. Te są naturalnie całkowicie bezpodstawne. B. premier Bartel w bieżącym tygodniu wogóle nie wyjeżdżał z Lwowa. Na wiadomość o pogłoskach, krążących w Warszawie, p. premier Bartel oświadczył jednemu z dziennikarzy w rozmowie telefonicznej: „Na miły Bóg, niech mnie już zostawia w spokoju i przynajmniej do wiadomości, że nie mam zupełnie zamiaru porzucać mojej uczelni i mojego życia prywatnego”.

Nowa linja lotnicza Warszawa—Bydgoszcz.

Warszawa, 14. 10. Magistrat m. Bydgoszczy zakupił 2 udziały wartości łącznie 160 tys. zł. Tow. „Lot”, wobec czego z dniem 1 listopada br. zaprowadzona będzie stała komunikacja lotnicza między Warszawą, a Bydgoszczą. W Bydgoszczy lądować będą samoloty bezpośrednio między Warszawą i Gdańskiem. O ile magistrat Grudziądz i Toruń również przystąpią do tow. „Lot”, przez nabycie udziałów, to wprowadzona będzie bezpośrednia komunikacja i z temi miastami. Długość czasu po Bydgoszcz, udziały w „Locie” zadeklarowały wyłącznie samorządy śląskie, natomiast Warszawa i Lwów dotychczas odpowiedniej decyzji nie powzięły. Wobec braku kredytów, skasowane będą połączenia lotnicze Poznań—Katowice i Poznań—Bydgoszcz, oraz jedno z dwu połączeń Warszawy z Poznaniem. Planowane uruchomienie linii Warszawa—Włocławek odłożono na rok przyszły. Ogółem budżet lotnictwa cywilnego na r. 1930-31 obejmuje w wydatkach 13.416 tys. złotych.

Ożywiony międzynarodowy ruch w Gdyni.

We wrześniu b. r. zawięły do portu w Gdyni 162 okręty o pojemności 620 tys. m. sz. brutto. Z ładunkiem przybyło 28 okrętów, bez ładunku — 134. Wypłynęło z portu 161 okrętów ogólnej pojemności 603 tys. m. sz. brutto. Załadowanych okrętów było 133, bez ładunku — 28, co dowodzi, że port gdyniński na razie niemal wyłącznie służy do celów eksportowych. Pod względem przynależności państwowej najwięcej zawięło do portu statków szwedzkich 42, niemieckich 23, duńskich 23, lotewskich 21, polskich 17, norweskich 12.

Hoover nie odwiedzi Europy.

Nowy Jork, 14. 10. Z Waszyngtonu donoszą urzędownie, że prezydent Hoover pod żadnym warunkiem nie odwiedzi Europy podczas swego urzędowania jako prezydent Stanów Zjednoczonych.

Prymas ks. Kardynał Hlond na Kresach Wschodnich.

Włocławek, 14. 10. Przebywający w Włocławku w związku z uroczystościami U. S. B. J. E. prymas ks. kardynał Hlond odebrał wczoraj wieczorem samochodem do Grodna, skąd następnie udaje się do

Różanogostoku, gdzie zwiedzi zakład O. O. Salezjanów. Z Różanogostoku ks. Prymas wyjedzie do Goniądza i Białogostoku, a następnie do Warszawy.

Bunt generałów przeciwko rządowi nankińskiemu.

Londyn, 14. 10. Położenie rządu nankińskiego staje się krytyczne. Gen. Feng rozpoczął marsz na Nankin i zajął linie kolejową Nankin — Tsien-Tsin. Uważa, że położenie w Chinach za bardzo groźne i liczą się z unakiem rządu nankińskiego. General Yen-Si-Szan, dowódca wojsk rządowych w okręgu pekkańskim

wypowiedział posłuszeństwo rządowi i aresztował wysłannika rządu, który przybył do niego z misją roznoczenia natarcia na Fenga. 21 chińskich generałów, popierających Fenga wydało odezwę do armii, wzywając do walki przeciwko rządowi.

Podpisanie polsko-jugosłowiańskiej umowy lotniczej.

Warszawa, 14. 10. Odbywający się obecnie w Warszawie kongres międzynarodowy cywilnego prawa lotniczego, miał jako jeden z wyników bezpośrednich podpisanie konwencji lotniczej między Polską a Jugosławią. Nastąpiło to wczoraj w południe. Ze strony Jugosławii konwencję podpisał chargé d'affaires de Giulii w zastępstwie bawiacego na urlopie posła Lazarewicz. Podpi-

sanie konwencji tej stanowi doniosły krok na polu zbliżenia dwu państw słowiańskich. Polski i Jugosławii, objawem zaś serdecznej sympatii ze strony naszych południowych pobratymców będzie złożenie dziś w godzinach południowych przez delegację jugosłowiańską wieńca na grobie Nieznanego Żołnierza.

Ofiary morza.

Londyn, 14. 10. Wedle wiadomości, nadeszłej do Nowego Jorku z La Tapocayan w stanie Veracruz, w piątek zatonała tam wskutek gwałtownej burzy barka, przyczem 30 osób utonęło. Z Londynu donoszą: Stacja iskrowa amerykańskiej marynarki donosi, iż została zaalarmowana sygnałem S. O. S. przez parowiec brytyjski „Pacifier”, który w odległości 11 mil morskich na południowy zachód od przylądka Fear (Północne Karoliny) najechał na minie. Parowiec zażądał natychmiastowej pomocy. Z wysp Faroer (między Anglią a Islandią) donoszą o ewaltow-

nym orkanie, który szalał nad wyspami w noc z piątku na sobotę.

Na pewnym skuterze, który w środę opuścił był Thorsheim, wybuchł podczas orkanu w pobliżu Frail Island pożar, który zmusił załogę do opuszczenia okrętu w łodziach ratunkowych. Łódź, w której znajdował się kapitan skutera, wraz z kucharzem, wskutek silnej burzy przewróciła się i obaj załogni weszli w burzonych falach. Reszta załogi w liczbie 5 wyratowała po kilku godzinach przejeżdżający koło miejsca wypadku statek handlowy.

Tajemnicze zniknięcie trenera Nispla.

Łódź, 14. 10. Z Łodzi donosi nasz korespondent, iż znany na terenie Śląska trener Otto Nispl, który ostatnio przeniesiony został do Łodzi, gdzie ćwiczył bokserów miejscowych, zaginął bez śladu od wtorku, dnia 8 bm. Wszelkie poszukiwania za zaginionym

do tej pory nie dały żadnego rezultatu, mimo, iż zarówno władze sportowe, jak i policyjne weszły energicznie w grę. Wypadek powyższy wywołał wielkie zdumienie i jest szeroko omawiany nietylko wśród sportowców, ale i całego społeczeństwa.

Ks. Karol wraca do Rumunii.

Bukareszt, 14. 10. „Awerul” donosi, że w najbliższym czasie oczekują w Rumunii powrotu b. następcy tronu ks. Karola. Prezydent Manju oświadczył, że rząd rumuński nie będzie czynił trudności przeciwko powrotowi księcia. Ostre zarządzenia przeciwko ks. Karolowi były dziełem b. prezydenta Bratianu.

Trzęsienie ziemi w półn. Szwajcarii.

Berlin, 14. 10. Ze Stuttgartu donoszą, że sejsmografy obserwatorium w Hohenheim zanotowały w sobotę dwukrotne trzęsienie ziemi, którego odległość wynosiła około dwięście kilometrów. Pierwsze trzęsienie

nastąpiło o godzinie 7,08, drugie o 10,57. Centrum obu trzęsień jest w tym miejscu, prawdopodobnie w północnej Szwajcarii.

Palestyna w obliczu nowych ruchów.

Londyn, 14. 10. Udzielone przez brytyjskie władze administracyjne w Palestynie ludności żydowskiej zezwolenie na urządzenie w pobliżu muru placu basenu do mycia i innych przedmiotów rytualnych, wywołało wśród Mahometan wielkie niezadowolenie i sytuacja ponownie znacznie się zaostrzyła. Wobec zbliżającego się dnia pokuty należy liczyć się poważnie z nowymi ruchami.

Życie sportowe.

Wyniki meczów ligowych.

Kraków, 13. 10.

Cracovia — I. F. C. 6:1 (3:1).

Zasłużone zwycięstwo Cracovii. Bramki dla Cracovii zdobyli Malczyk (3), Ptak (2) i Kałuża (1). Honorową bramkę dla I. F. C. zdobył już w pierwszych minutach gry Jozske. Sędziował p. Krukowski z Warszawy.

Warszawa, 13. 10.

Legia — Wisła 1:0 (1:0).

Poznań, 13. 10.

Warta — Czarni 1:0 (1:0).

Lwów, 13. 10.

Pogoń — L. K. S. 1:1 (1:1).

Łódź, 13. 10.

Turyści — Garbarnia 1:3 (1:1).

Tabela ligowa.

	Gier	pkt.	Stos. bram.
1. Wisła	21	27	58:39
2. Garbarnia	20	26	53:36
3. Warta	21	26	50:35
4. L. K. S.	21	26	38:38
5. Legia	20	24	37:29
6. Cracovia	20	22	46:38
7. Polonia	20	18	38:46
8. Warszawianka	20	17	30:43
9. Ruch	18	16	31:38
10. Czarni	19	16	52:49
11. IFK	21	15	30:46
12. Turyści	19	14	27:49
13. Pogoń	19	13	33:40

Bydgoszcz, 13. 10.

Polonia — Legia Poznań 1:2.

Mecz o wejście do ligi.

Wyniki towarzyskich meczów piłkarskich.

Katowice:

Policyjny K. S. — K. S. 09 Mysłowice 4:2 (2:1).

Policyjny K. S. wystąpił w kombinowanym składzie, mimo to odniósł zasłużone zwycięstwo. Gra była naogół nudna i stała na niskim poziomie. Bramki strzelił Szczepan (3) i Kuder (1).

I mldz. — I mldz. 3:0.

Król. Huta:

Amatorski K. S. — K. S. 06 Katowice 2:2 (0:0).

Zajmująca i zacięta walka zakończyła się wynikiem nierozstrzygniętym, odpowiedniemu zupełnie przebiegowi gry.

Królewska Huta: Stadion — Halter Wielkie Hajduki 2:2 (1:0).

Mysłowice:

K. S. 06 — K. S. 20 Bogucice 1:0 (0:0).

Zacięta gra, przyniosła miejscowym nietyle zasłużone, ile szczęśliwe zwycięstwo. Gra była równorzędna, a wynik remisowy był właściwym wykładnikiem siły obu drużyn.

Wełnowiec:

Orzeł — Naprzód Zależe 1:2 (0:1).

Zwycięstwo Naprzodu stanowi nielada sensację, gdyż Orzeł na własnym boisku jest drużyną nie do pobicia.

Mała Dąbrowka:

K. S. 25 — K. S. Powstańców Król. Huta 3:1 (9:0).

Powstańcy królewscy wystąpili w silnie osłabionym składzie, to też nie sprościli swemu przeciwnikowi, nie gając mu w powyższym stosunku.

I mldz. — I mldz. 2:2.

Tarn. Góry:

Pogon Katowice — reprezentacja Tarnowskie Góry 4:3 (2:1).

Gra niezwykle zajmująca toczyła się przy technicznej przewadze Pogoni katowickiej, która zademonstrowała piękną i planową grę. Wyróżnił się z Pogoni Pazurek, strzelec trzech bramek. Zwycięską bramkę uzyskał Rencz. Dla reprezentacji Tarn. Gór bramki zdobyli Gornik dwie i Beler jedna.

Odra Szafler — II reprezentacja

Tarn. Gór 3:1 (2:1).

W przedmeczach zawodów Pogon — reprezentacja Tarn. Gór, odbyło się spotkanie drugiego garnituru Tarn. Gór z B. ligową Odrą z Szafler. Również i ten mecz był bardzo zajmujący. Wykazał on lekką przewagę Odry, dla której bramki strzelili Król, Słota i Górecki. Honorowy punkt dla miejscowych zdobył Kalisz.

I mldz. — I mldz. 0:3.

Slemianowice:

K. S. 07 — K. S. Chorzów 3:1 (1:0).

Miejscowi mieli przez cały czas zawodów wybitną przewagę, której jednak wskutek słabego gry swego ataku nie potrafili cyfrowo uwidocznić. Bramki dla zwycięzców zdobyli Krawski dwie i Gawron jedną.

rez. — rez. 9:3.

Nowy Bytom:

Pogon — K. S. Dąb 3:2 (2:0).

Do pauzy gra wyrównana i żywa. Po przerwie K. S. Dąb, mimo że gra w dziesiątkę bez skontuzjowanego bramkarza, utrzymał do końca grę otwartą. Wskutek zmkroto został mecz przerwany 10 minut przed końcem. Bramki zdobyli dla Pogoni Geller, Kroczyk i Niedziela, dla K. S. Dąb Grzebelus obie.

rez. — rez. 4:1.

Świętochłowice:

Śląsk — Diana 6:1 (3:1).

Pięknym sukcesem poszczycić się może Śląsk, bijąc bez większego wysiłku wcale groźną drużynę Diany katowickiej w drugoczącym stosunku. Dla zwycięzców bramki strzelili Markiefa (3), Sprus (2) i Hanusik (1).

rez. — rez. 3:0.

Bieg na przełaj o mistrzostwo Dookałańskiej Szkoły Zawodowej w Katowicach.

Dołki poparcia i przewodniczący dyrektor katowickiej Szkoły Dookałańskiej p. Rzeszowski urządzone wczoraj bieg na przełaj za prowadzeniem na przestrzeni około 3000 mtr. dla uczniów tego Zakładu.

Bieg ten uroczystość w biegach szkół angielskich był pierwszym tego rodzaju biegiem w Polsce. Odbył on się w parku Koczkodaj, przy udziale 111 uczestników.

Zwycięstwę w biegu odniósł Czesław Stankiewicz w czasie 9 min. 49 sek. przed Włodkiem Janem i Maciejem Pawłem. Pierwszym dzieckiem zwyciężającym wręczył p. dyrektor Rzeszowski po krótkim przemówieniu nagrody w postaci tonałów.

Nieśmy nadzieję, że za przykładem p. dyrektora Rzeszowskiego pójdą i inne zakłady naukowe Województwa Śląskiego, co przyczyni się do umiłowania sportu przez naszą młodzież.

Strona organizacyjna biegu zajęła się Okręgowy Ośrodek W. P. i P. W.

Zawody o mistrzostwo Polski na rok 1929 w koszykówce w Lipinach.

W niedzielę, dnia 6. października br. odbył się na boisku K.S. Napród w Lipinach ciekawy i zajmujący zawody o mistrza Polski w koszykówce na rok 1929 pomiędzy „Czarną Trzynastką” Poznań, dotychczasowym mistrzem Polski, a I. drużyną harcerską Lipiny, tegorocznym mistrzem Górnego Śląska. Zawody były niezwykle interesujące i zakończyły się po ciężkiej i trudnej walce zwycięstwem drużyny poznańskiej w stosunku 31 na 16 punktów.

Drużyna harcerszy lipińskich, która występuje publicznie w zawodach w piłce koszykowej zaledwie od pół roku, zdołała w tak krótkim czasie swą ambicję i ofiarę gra pokonać wszystkie kluby Śląskie i tym samym zdobyć sobie mistrzostwo Górnego Śląska. Była ona w meczu powyższym dla nadchodzącego mistrza Polski bardzo groźnym przeciwnikiem.

Poznańczyk przewidywał gospodarzy szczególnie budowa fizyczna, nadto odznaczali się dobrą techniką gry. Ich zachowanie nie pozostawiało jednak bardzo wiele do życzenia, zresztą za niepodporządkowanie się orzeczeniom sędziów, wykluczony został jeden z ich graczy.

Sędziował w powyższych zawodach p. Wójcik z Krakowa.

K. S. Pogon Nowy Bytom.

Z okazji zakończenia gier o mistrzostwo oraz z powodu pożegnania rekrutów, uczczenia powracających członków z czynnej służby wojskowej, K. S. Pogon urządziła dnia 17. bm. o godz. 19 na sali p. Krzysztofa zabawę taneczną. O liczny udział uprasza Zarząd.

Dział uroczysty

Komunikat Zarządu G.O.Z.L.A. nr. 31

Do Zarządów Klubów Sportowych w Województwie Śląskim.

Stosownie do komunikatu P. Z. L. A. Nr. 15 Górnośląski Okręgowy Związek Lekkoatletyczny urządził w dniach 18. i 19. bm. zawody lekkoatletyczne o odznaczenie sportowa, na boisku Pogoni w Katowicach i Stadionu w Królewskiej Hucie. Początek zawodów w obydwu dni o godzinie 15. Zgłoszenia nadsyłać należy do gwardii, dnia 17. października a to: kluby, mające swą siedzibę w obrębie miasta Katowice — do Okręgowego Ośrodka Wychowania Fizycznego w Katowicach, ul. św. Jana 14, zaś kluby z okręgu miasta Królewskiej Huty — do Zarządu Klubu Sportowego Stadion w Królewskiej Hucie. Katowice, dnia 12. października 1929 r.

Za Zarząd:

Koczar, sekr. w zast. Uhacz, wiceprezes.

Manifestacyjne przyjęcie P. Wojewody dr. Grażyńskiego w Piekarach.

Wspaniała uroczystość 10-cio lecia Tow. Polek.

Piekarzy, 13 października.

W niedzielę, dnia 13. bm. popołudniu przybył do Piekar Pan Wojewoda Grażyński na uroczystość 10-ciolecia Tow. Polek. — Przed południem odbyło się w kościele parafialnym uroczyste nabożeństwo na Intencje Tow. Polek, które powstało w r. 1919 prześlazostwo z dawniejszego Tow. Kobiet. O godz. 16 przybył Pan Wojewoda, którego powitała orkiestra górnicza p. Michalika hymnem państwowym. Imieniem władz powitali P. Wojewodę p. starosta Szaliński, naczelnik gminy p. Pudlik, nac. urzędu okręgowego p. Wikarek, Z ramienia Zw. Powst. Śl. obecni byli pp. Kornke, Mastalerz, nac. Prz. Bybia, komendant pow. świętochłowickiego p. Sojka. Po złożeniu raportu przez baonowego p. Depickę, P. Wojewoda przeszedł przed frontem baonu szarłajskiego Zw. Powstańców Śl., następnie udekorował Gwiazdą Śląską kilkunastu powstańców. Potem udał się do kościoła parafialnego, przed którym powitał go ks. prałat Pucher, dziękując Panu Wojewodzie za pomoc materialną Województwa dla odnowienia historycznej świątyni piekarskiej. Pan Wojewoda udał się następnie do kościoła i pomodlił się przed cudownym Obrazem Matki Boskiej Piekarskiej. Ks. prałat Pucher oprowadził go po kościele pokazując mu historyczne zabytki. Po wyjściu z kościoła powitała Pana Wojewodę prezeska miejscowego Tow. Polek p. Maria Siwowa, znana działaczka narodowa; jedna z dziewczyneczek wręczyła P. Wojewodzie kwiaty i powitała go wierszykiem. Otoczony girlandą niesioną przez członkinie Tow. Młodych Polek, udał się następnie Pan Wojewoda z otoczeniem do sali p. Gruski, gdzie odbyło się uroczyste zebranie Tow. Polek. Zagaiła je p. prezeska Siwowa i wniosła okrzyk na cześć Polski. Pana Wojewodę Grażyńskiego i Pana Starostę Szalińskiego. Okrzyk ten członkinie Tow., zebrane w ilości 250 osób jak też i goście gromko powtórzyli. P. Wojewoda wygłosił podniosłą mowę o znaczeniu Piekar w historii odróżnienia narodowego G. Śląska. O zasługach społecz-

nych miejscowego Tow. Polek i jej przewodniczącej p. Siwowej, której wręczył dyplom honorowej członkini Tow. Polek. Dyplom ten uzupełniony został podpisem Pana Wojewody. Odezwały się gorące i długotrwałe oklaski a zebrani goście składali p. Siwowej serdeczne życzenia z powodu tego zaszczytnego, a istotnie zasługującego odznaczenia. W uroczystości tej wzięły udział także przewodnicząca Zarządu Gł. Tow. Polek p. Bramowska i przewodnicząca powiatu świętochłowickiego p. Kowolowa z członkiniami Zarządu powiatowego. Również ks. prałat Pucher wygłosił na cześć Tow. Polek — owacyjną przemowę. Podnosząc narodowe i chrześcijańskie zasługi tego Tow., życzył mu jaknajlepszego powodzenia w dalszej pracy nad spotęgowaniem polskości w rodzinach śląskich. Chór miejsc. Tow. Polek odpiewał okolicznościową pieśń jubileuszową nagrodzoną hucznymi oklaskami. Z gorącym aplauzem spotkał się występ artystki Teatru Polskiego w Katowicach p. Janiny Warden, która w stroju ludowym śląskim odpiewała szereg polskich a osobliwie śląskich pieśni ludowych. Artystce wręczono kwiaty, a p. Wojewoda i p. Starosta złożyli jej osobiste gratulacje. Sekretarza Tow. odczytała interesujący referat o 10-cioleciej działalności narodowej Tow. Polek, akcentując działalność plebscytową i powstańczą oraz akcję w sprawie zapisywania dzieci do szkół polskich. Wesołe produkcje wokalne i taneczne dziewczątek w strojach ludowych oraz przedstawienie amatorskie członkin były miłymi atrakcjami uroczystości. Pana Wojewodę żegnano owacyjnymi okrzykami, udał się on następnie w towarzystwie p. Starosty na prośbostwo, gdzie ich podejmował ks. prałat Pucher.

Uroczystość 10-ciolecia Tow. Polek z udziałem Pana Wojewody była dla Piekar wspaniałą manifestacją narodową i pozostała dla jej uczestników na długo w podniosłej pamięci. Tow. Polek w Piekarach serdecznie „Szczęść Boże!”

Bieg na przełaj o mistrzostwo Polski.

Petkiewicz z trudem zwycięża. — Meier zajmuje 5-te miejsce.

Przy sprzyjających warunkach atmosferycznych odbył się bieg na przełaj o mistrzostwo Polski w Królewskiej Hucie. Bieg ten, będący zakończeniem tegorocznych mistrzostw lekkoatletycznych Polski, był zarazem ostatnim etapem walk o „Łucznika” prof. Witłiga rozgrywanymi się właściwie między dwoma najlepszymi klubami lekkoatletycznymi w Polsce, „Polonią” (Warszawa) z jednej strony, a AZS (Warszawa) z drugiej strony. Na starcie stanęło 12 zawodników, ze świetną trójką długodystansowców Warszawań na czele. O godzinie 15.30 nastąpił start z boiska w Król. Hucie. Zawodnicy po jednym okrzykiem boiska wybiegli bramą nawprost trybun przyczem na czoło wysunął się odrazu Sarnacki (Warszawianka) tuż za nim Puchalski (Huragan Wolofin) mając za sobą Kawę (AZS), Milcz (AZS) i Petkiewicza (Warszawianka). Poniżej przytłaczali — 500 m. za startem — prowadził Puchalski na zmianę z Kawą i Medrzykiem (Polonia), by na połnej drodze idąc równoległe do szosy oddać prowadzenie Kusocińskiemu, któremu następną na plety Petkiewicz, Puchalski, Meyer (SKLA) i Sarnacki. Dalszą grupę tworzą: Jaworski, Medrzycki, Nowara (Kolejowy KS.), Kawa, Milcz, Orłowski. Teraz trasa idzie nieco pod górę, by po kilkunastu metrach opaść w dół ku łaskawym chorzowskiemu. Tutaj dopiero zaczynała się tworzyć między poszczególnymi zawodnikami wielkie odległości, a na czoło wysunął się zdecydowanie Kusociński, który swą doskonałą formą, jaką wykazał w czasie całego biegu, stanął dla Petkiewicza, zmęczonego tyłokrotnym w ciągu roku startowaniem — groźnym konkurentem. Z chwila pojawienia się zawodników w okolicy stawu chorzowskiego, sytuacja zaczyna się wyjaśniać o tyle, że można było z całą pewnością stwierdzić zwycięstwo „trójki” Warszawań. Na dalszych miejscach zaskiły pewnie przegrupowania, a mianowicie Milcz wysunął się na czwarte miejsce, ale tylko na krótki czas, bo zaraz mija go znakomity Puchalski i Nowara. 500 m. przed metą prowadzi jeszcze Kusociński i zdawało się, że Petkiewicz skapituje przed swym kolegą klubowym, tymczasem pogromca Nurmiego, czując już pod nogami błęźnie, zrywa się na 200 m. przed metą do wspaniałego finiszu

w czasie 23.12.6 przerywa taśmę. Jako drugst przychodzi Kusociński o 25 m. za zwycięzcą. Na trzecim miejscu uplasował się Sarnacki, po zastawiony przez Kusocińskiego 200 m. w tyle. 4 Puchalski, 5 Meyer, 6 Nowara, 7 Milcz dyskwaliifikowany za zabiegnięcie drogi Orłowskiemu, któremu K. Misia przyznała miejsce 7-me, 8 Kawa, 9 Jaworski, 10 Medrzycki. Żyłka nie skończył biegu.

Wyróżnić musimy przede wszystkim Meiera i Nowarę, którzy wśród tak silnej konkurencji zajęli 5 i 6 miejsca. Wyniki te świadczą dobitnie, że robimy postępy i że powoli zbliżamy się do czołowej klasy naszych lekkoatletów, odgrywając już dziś niepoślednią rolę.

Po zawodach prezes GOZLA p. Szymoński wręczył zawodnikom piękne żetony.

Organizacja bez zarzutu, trasa, zdaniem zawodników ciężka, ale doskonale wytyczona chorągiewkami i obstawiona sędziami, którzy mieli za zadanie wskazywać drogę i obserwować przebieg biegu.

Dzięki zwycięstwu fenomenalnych lekkoatletów „Warszawianki”, „Łucznika” prof. Witłiga przeszedł na własność „Polonii”, która w punktacji ogólnej zwyciężyła AZS różnicą 1 punktu. Trzecie miejsce przypadło „Warszawiance”.

W ramach programu biegu na przełaj o mistrzostwo Polski rozegrane zostały następujące biegi sztafetowe:

Staletka 4 × 100 mtr. wygrał Stadion w czasie 46.4 w składzie Sadtok I, Rzepus, Krause i Zalus, przed Sokolem II Katowice.

Staletka 4 × 200 mtr. zakończyła się również zwycięstwem Stadionu w czasie 1:40.6. Stadion biegł w składzie Frąckowiak, Krause, Kremske i Rzepus. Sokół II Katowice zajął drugie miejsce o 30 mtr. w tyle.

Staletka 10 × 200 mtr. juniorów o puchar prechodni Śl. O. Z. P. N. przyniosła zwycięstwo Sokolowi II Katowice w czasie 4:31.4. Skład zwycięskiej sztafety sokolek tworzyli: Recher, Król, Świątła, Janeczko, Węrzyn, Kotas, Segeth, Nowak, Brauer i Lukowski. Drugie miejsce przypadło Stadionowi.

Poznań bije Lipsk w boksie.

Poznań, 13. 10. (Tel. wł.) Rozegrane wczoraj w Poznaniu międzynarodowe zawody bokserskie pomiędzy reprezentacją Poznania a Lipska, zakończyły się zwycięstwem zespołu mełczarzy poznańskich w stosunku 8:6. Zwycięstwo mogło być znacznie wyższe, gdyby sędziowie nie dopuścili do skandalicznego pokrzywdzenia mistrza Polski wagi półciężkiej Włocławskiego, który od swego przeciwa jury uznanego zwycięzcą był o klasę lepszy.

Techniczne wyniki stoczonych pojedynków przedstawia się następująco:

W wadze muszej Koczkodaj (P) bije na punkty Amelanga (L), w wadze koguciej Stepniak (P) zwycięża Breitenborna (L), również na punkty, w wadze piórkowej Forlański (P) uległ nieznacznie na punkty Bernhardowi (L), w wadze lekkiej Aniola (P) przegrał z Mikaniem (L), w wadze półśredniej Arski (P) znościli w pierwszej rundzie znanego niemieckiego boksera Poltera

III, w wadze półśredniej Malchrzycki (P) wywalczył Poltera II (L). Była to najlepsza walka wieczora. Wreszcie w wadze półciężkiej przyszedł jury zwycięstwo Kiczowi (L) nad Wisławskim (P), który swego przeciwnika przewyższał przez wszystkie trzy rundy.

Sędziował w ringu p. Sadowski wzorowo, na punkty po. Milke z Lipska i Ermanowicz z Poznania. Widzów 4.000.

Sportowe Biuro Prasowe

uprasza Kierownictwa Klubów o zapodawanie wyników rozegranych meczów piłkarskich bezpośrednio po zawodach najpóźniej do godz. 21 na nr. telefonu

426 lub 878

Ładźcy polscy w drodze do Ameryki.

Wczoraj w wieczór do Nowego Jorku polscy jeźdźcy celami wzięcia udziału w wielkich zawodach międzynarodowych, które odbędą się w dniach 6. do 15. listopada. Drugą polską wyjechała w składzie trzech jeźdźców i 6 koni, które przystępowano były do zawodów przez 3 miesiące w krytej ujeżdżalni w Groduńsku, skąd wyeksportowane zostały do Ameryki w dniu wczorajszym. Z jeźdźców jedną pan. Starnawska

(konie „Fagus” i „Pegaz”), por. Grogyski (konie „Redleg” i „Hamet”), i por. Zoradzki (konie „Doness” i „Lechona”). Najważniejszym punktem zawodów będzie „Puchar Narodów”, który Polacy zdobyli w latach 1926 i 1927. W roku bieżącym startują Włosi, Francuzi, Amerykanie, Belgowie i Niemcy — zdobywcy pucharu w roku ubiegłym.

Triumfy Jędrzejowskiej w Meranie.

W Meranie odbywa się obecnie międzynarodowy turniej tenisowy przy bardzo silnej konkurencji 8 narodowości, a wśród których są Francuzi, Anglicy, Niemcy, Włosi. Na turnieju turniej Jędrzejowska odniosła szereg pięknych sukcesów, bijąc Niemki Komenda 6:1, 6:3, Kalmayrow 7:5, 6:2 i Husa 6:1, 6:4, oraz Wiedeńkę Herbst 6:2, 6:2, kwalifikując się do półfinału przeciwko Włoszce Mozi-Dubiejaska została pokonana przez Eissenmenger 4:6, 4:6.

Junzanka zaś uległa Kalmayrowej 4:6, 3:6. Stolarow trafił w pierwszy rundach na exmistrza Niemiec, Froitzschę i uległ mu 1:6, 6:4, 2:6.

W grze podwójnej panów Stolarow wraz z Belgem Bernemanem pokonali niespodziewanie świetną parę niemiecką Kleinschrot, Gramm 2:6, 6:4, 6:3.

(Korespondencja własna.)

Kto zaś fałszował cyfry, o tem wyraźnie pisze organ Chadejcy „Rzeczpospolita” z dnia 9 b. m. pod adresem „Gazety Warszawskiej” pod tytułem: „Poco afiszować wyniki wyborów?” W replice „Rzeczpospolitej” czytamy „Pocóż więc fałszować prawdę? poco uciekać się do takich sztuczek, jak ogólnie zsumowanie mandatów Ch. D., N. D. i NPR. w Lesznie pod nazwą: „listy narodowe 16 mandatów” (podkr. nasze) ... „Nie panowie, prawda prędzej, czy później zawsze wypłynie na jaw. Wasze usiłowania wprowadzenia w błąd opinii pu-

Do wszystkich tricków wyborczych endecji, jak to: agitacja w kościołach, agitacja w lokalach wyborczych, demoralizowanie młodzieży przez wciąganie (Obóz Młodych Wielkiej Polski w Poznaniu) jej do obrzydliwej akcji agitacyjnej, — dochodzą jeszcze fałsze i tricki

Slusnie twierdzi „Rzeczpospolita”, że podobne metody nie osiagną na duzsza mecie zamierzonych celów, bowiem zbiorą sie Rady Miejskie, utworzą poszczególne kluby, a wtedy opinia publiczna dowodnie sie przekona, jak byla oszukiwana przez t. zw. Stronnictwa Narodowe. Z drugiej strony przekonać sie bedzie latwo, że owe 29% mandatów, uzyskanych przez listy przoradowe, jest to cyfra sciśla, gdyż wziął są pod uwage jedynie radni o zupełnie zdeklarowanej flizjonomii.

M. B.

**Czy jesteś już członkiem
Związku Obrony Kresów Zachodnich?**

W dalszym ciągu obrad przyjęto program organizacji i regulamin Komitetów Powiatowych względnie miejscowych i postanowiono zwrócić się do wszystkich ks. ks. proboszczów diecezji śląskiej z prośbą o poparcie i zainteresowanie się akcją. Ponadto przeprowadzono wybory skarbnika i sekretarza sekcji w osobach pp. dyr. Namysł i redaktora: Zawilowskiego.

Paryż, 14. 10. Polityczna komisja partii radykalno-socjalistycznej odrzucała stanowczą myśl współpracy w rządzie popieranym przez prawicę. Równocześnie powzięto postanowienie, wyrażające gotowość radykalnych socjalistów zorganizowania większości, złożonej ze stronnictwa lewicy. Na pierwszy plan w programie tej nowej większości wysuniętoby zmniejszenie podatków, zbliżenie z Niemcami, związek państw Europy, rozjemstwo i rozbrojenie, amnestję dla więźniów politycznych itd.

Jedynе fachowe czasopismo poświęcone sztuce
sprzedaży, reklamie, organiz. dekoracji wystaw
sklepów i racjonalnemu oświetleniu.
Warszawa Nowogrodzka 49 Tel. 11-44

Paryż, 14. 10. Rząd sowiecki, obawiając się ujawnienia stosunków, panujących w ambasadzie sowieckiej w Paryżu, wbrew początkowym zapowiedziom i oskarżeniom pod adresem rapczy Biesiedowskiego zrzekł się wytoczenia przeciw niemu procesu. Wobec tego przedstawiciel prawny Biesiedowskiego, ślepy poseł Scapini, występuje na drodze prawna przeciwko komunistycznemu dziennikowi „Humanité” o oszczerstwo, aby w ten sposób przeforsować wyjaśnienie całej sprawy Biesiedowskiego.

Thacies asystenta. — Na tej wyspie
czuje się coś niesamowitego!

cdburknał murzyn.

...sie na tem. Bez Darrowa nie bylabyśmy

(... i. l. s. z. y. n. a. s. t. a. p. i.)

Wiadomości białe.

poniedziałek
14
października

Dziś: Wino. Kof.
Jutro: Jadw. i Teresy
Wsch. s. 5,30
Zach. s. 16,46

Nabożeństwa

W kościele katedralnym św. Piotra i Pawła.
Wtorek, dnia 15. października o godz. 6 za nowożytnych Żel — Gąs, o 6.30 za nowożytnych Gajewski — Tomalia, o 7 za pokrew. Gajewski — Tomalia, o 7.30 za Wawrzyn. Szczęśliwego i żony jego, o 8 na pełną intencję, o 6.45 ołch. msza św. za M. Bruckner i pokr. b. 6.30 ołch. msza św. do św. Jadwigi za Jadwigi Gmita, o 6.30 ołch. msza św. za M. Margarete Gmita i pokrew.

Teatr Polski w Katowicach.

W poniedziałek zawsze młde słuchany „Stary Kawał” Korzeniowski.

Repertuar Teatru Polskiego

Poniedziałek, dnia 14. bm.: „Stary Kawał”.
Wtorek, dnia 15. bm.: „Legenda Bałtyku”.

Teatr Polski na prowincji.

Poniedziałek, dnia 11. bm.: „Straszny dwór” w Cieszyńcu.
Środa, dnia 16. 10.: „Proces Mary Dugan” — Król. Huta.
Czwartek, dnia 17. bm.: „Straszny dwór” w Bielsku.

(—) Zebranie dyrektorów komunalnych Kas Oszczędności.

Nowopowstały Związek Komunalnych Kas Oszczędności Województwa Śląskiego komunikuje nam, że w dniu 13. października o godz. 17 w ratuszu w Katowicach, odbył się zebranie dyrektorów Komunalnych Kas Oszczędności, na którym poruszone zostaną następujące sprawy: 1) organizacja „Dnia Oszczędności”, 2) Skolnych Kas Oszczędności oraz 3) ujęcia statystycznego działalności Kas Oszczędności. O wynikach zebrania doniesiemy później.

(—) Wycieczka do Zakopanego i Morskiego Oka. Z. O. R. Koło Katowice, urządziła 2 dniową wycieczkę do Zakopanego i Morskiego Oka. — Kierownikiem wycieczki jest p. red. ppwr. rez. Kawecki, do którego należy zwracać się w sprawie wycieczki pod adresem: Katowice, ul. Batorego 5, tel. 28-85. Zgłoszenia oraz zadatki kierować najpóźniej do dnia 26. bm. do Sekretariatu Koła Z. O. R. Katowice, ul. Pielichowska 1, p. tel. 2767. Organizowana wycieczka odbyła się w dniach 2 i 3-go listopada br. tj. w sobotę i niedzielę, luksusowymi autobusami, dostarczonymi przez Związek Przedsiębiorców Autobusowych woj. krakowskiego (1 autobus na 16 osób). — Wyjazd z Katowic nastąpił w sobotę, dnia 2 listopada br. o godz. 13.15 z placu Miarki (obok kawiarni „Eden”). Uczestnicy wycieczki po przyjeździe do Zakopanego ulokowani zostają w pięknie położonym pensjonacie „Atlas”, skąd rozciąga się cudowny widok na Tatry i Zakopane. — Tamże uczestnicy wycieczki będą zaprowadzeni. — Dnia 3 listopada rano wycieczka zwiedzi Muzeum Tatrzańskie im. Chałubińskiego, poczem autobusami uda się do Morskiego Oka. Powrót do Zakopanego, około godz. 13.30. O godzinie 14 obiad w pensjonacie „Atlas”, poczem zwiedzenie Zakopanego i ewent. wycieczka do Doliny Kościeliskiej, wzgl. Strążyckiej. — O godz. 17 powrócą, poczem powrót autobusami do Katowic. Łączne koszty przejazdu tam i z powrotem, oraz kompletnego utrzymania w Zakopanem, bez jakichkolwiek dodatkowych opłat wynoszą zł. 65 od osoby. Przy zgłoszeniu należy złożyć 30 zł. zadatku.

z Katowickiego.

(K) Z Centralnej Targowicy w Mysłowicach.
W tygodniu od 7. do 11. bm. sprzedano na targu: buhaja 350, wołów 80, krów 810, łafówek 142, cieląt 97, owiec 2, nierogacizny 2349. Ogółem 3830 zwierząt. Płacono za jeden kilogram żywej wagi: a) buhaje od 1.40—1.60 zł., b) woły od 1.50—1.70 zł., c) krowy od 1.40—1.65 zł., d) jałowki od 1.40—1.65 zł., nierogacizny a) 2.70, 2.85 zł., b) 2.55—2.69, c) 2.35—2.54, d) 2.20—2.35.

(K) Fatalne skutki braku dozoru.

Dnia 11. bm. spadł z III. piętra przez poręcz rękodół 4-letni Włodek Maksymilian w Mysłowicach przy ul. Pszczyńskiej Nr. 5. Chłopczyk wskutek upadku na I. piętro doznał pęknięcia czaszki tak, że śmierć nastąpiła na miejscu. Wina w wypadku ponosi matka dziecka, która pozostawiła go w korytarzu domu bez odpowiedniego dozoru.

(K) Czyż zegarek?

Na posterunku policji w Maciejowicach zdeponowano męski srebrny zegarek, który po udowodnieniu prawa własności może być przez właściciela odebrany.

(K) Czyż maszyną?

Dnia 14. ub. m. zdeponowano na posterunku policji w Katowicach — Drbu maszynę szewską, znalezioną przez robotników na hałdzie obok szwby buderowskiej. Maszynę po udowodnieniu prawa własności można odebrać w wyżej wymienionym Urzędzie.

z Królewskiej Huty.

(—) Przedstawienie dla młodzieży.
Dnia 30. o godzinie 2.30 odbędzie się w sali Hrabia Reden przedstawienie dla dzieci sztuki

Zakończenie „Tygodnia Lotniczego” w Katowicach.

Wielka impreza na lotnisku.

(—) Polska, pragnąc stanąć w szeregu wielkich mocarstw europejskich, powinna mieć silne zorganizowane lotnictwo. W tym celu przed laty powstała Liga Obrony Powietrznej Państwa, której głównym zadaniem jest rozwój naszego lotnictwa i przysposobienie społeczeństwa do obrony przeciwgazowej.

Należy z całym uznaniem podkreślić, że społeczeństwo nasze, rozumiejąc w zupełności doniosłość obrony powietrznej Państwa, okazuje Lidze jaknajdalej idące, wszechstronne poparcie moralne i finansowe.

Zainteresowanie się społeczeństwa problemem lotnictwa i obrony przeciwgazowej, jako też okazywana pomoc materialną L. O. P. P. można przedewszystkiem dokładnie zaobserwować w czasie urządzanego z roku na rok „Tygodnia Lotniczego”, który poza charakterem propagandowym ma przedewszystkiem na celu powiększenie funduszy L. O. P. P.

Jak wiadomo, w bieżącym roku „Tydzień Lotniczy” na Śląsku odbył się w dniach od 6—13 b. m.

W okresie tego tygodnia we wszystkich miejscowościach naszego Województwa odbywały się zbiórki pieniężne na rzecz L. O. P. P., odbyły z dziedziny lotniczej z przeżościami, pogadanki w szkołach, wieczory propagandowe, imprezy na lotnisku katowickim i t. d.

Śl. Komitet Wojewódzki L. O. P. P. na zakończenie „Tygodnia Lotniczego”

urządził w dniu wczorajszym na lotnisku w Katowicach wielką imprezę lotniczą o nader ciekawym i urozmaiconym programem.

Wielotysięczny tłum zapełnił teren lotniska, podziwiając demonstrowane pokazy, jak nalot samolotów wojskowych i atak gazowy przy zastosowaniu zasłony dymnej i obrony przeciwlotniczej, atak lotniczy i obronę lotnictwa myśliwskiego, tudzież walkę i akrobację powietrzna samolotów wojskowych, lot grupowy trójkami a przedewszystkiem popisy słynnego polsko-amerykańskiego akrobata p. Kunau, który dokonał mistrzowskiego skoku z samolotu przy pomocy spadochronu.

Podczas pokazów przegrzywały orkiestra policyjna i kolejowa. Czysty zysk przeznaczony jest na rozbudowę lotniska katowickiego.

Pokazowi przyglądali się przedstawiciele władz: Pan Wojewoda dr. Grażyński, p. wicewojewoda dr. Żurawski, d-ca dywizji śląskiej gen. Jazak, prezes D. K. P. Inż. Niebieszczański, naczelnik Wydz. Bezpieczeństwa Śl. Urzędu Woj. p. Rydzkowski, starosta dr. Seldier, prezydent m. Kocur, wicedyrektor Policji p. Gebhardt i inni.

Wczorajsza impreza na lotnisku katowickim wykazała zresztą i odwagę naszych lotników oraz daleko sięgniętą publiczności sposobność przekonać się o postępach pracy, dokonanych w tak ważnej dziedzinie dla obrony granic naszego Państwa.

Zebranie załogowe huty „Bismarka”.

Panie Kubik! Nie tykał powstańców!

Przed tygodniem odbyło się w Wielkich Hajdukach zebranie załogowe robotników huty „Bismarka”, poświęcone omówieniu sytuacji gospodarczej w hutnictwie żelaznym i uchwaleniu rezolucji, protestującej przeciwko odrzuceniu przez Komisję Pojednawczą i Arbitrażowa postulatów hutników. Na zebraniu tem byli obecni i przemawiali sekretarze 4 największych organizacji zawodowych. Podczas przemówienia p. Kubika, sekretarza ZPP, który starał się metodą tej organizacji odciążyć od spraw zawodowych i zaczął poruszać kwestie polityczne, zerwała się na sali samorządnie burza protestów. Pan Kubik planowicie zaczął perfidnie Związek Powstańców Śląskich i począł mówić ni stąd ni zowąd o „pułkownikach” na zebraniu załogowym.

„Nie ruszaj powstańców!” — „Coś robili, gdy powstańcy krew przelewali!” — usłyszał p. Kubik liczne protesty. Speszony p. sekretarz zaczął wobec tego mówić o po-

marachach i cukierkach, jako przyczynie złego położenia hutnika, ku ogólnej wesołości zebranych.

Istotne przyczyny kryzysu w przemyśle hutniczym wyjaśnił w obszernym przemówieniu przedstawiciel G. F. P. p. red. Rakowski, zwracając uwagę na słuszność stanowiska Rządu który odrzucił wnioski o podwyżkę cen żelaza Kryzysu w danej gałęzi produkcji nie rozwiązuje się bowiem podwyżkami cen. Dalej mówca domagał się zrównania ustawodawstwa społecznego dla wszystkich dzielnic Polski, co umożliwiłoby robotnikom śląskiemu uzyskanie większych urlopów.

Przemówienia przedstawiciela G. F. P. zebrani wysłuchali z całkowitym spokojem i uznaniem. Należy podkreślić, że przewodniczący udzielił głosu p. Rakowskiemu dopiero na podstawie uchwały załogi, sam bowiem próbował faworyzować przedstawicieli innych związków.

KARMELKI CZOKOLADOWE
G. G. LARDELLI

KARMELKI OWOCOWE
G. G. LARDELLI

religijnej „Bernadetta”. Jutro we wtorek o godz. 7.30 w tej samej sali przedstawienie teatralne p. t. „Bernadetta” dla starszych.

z Świętochłowickiego.

(S) Teatr Polski w Chropaczowie.

Staraniem T. C. L. w Chropaczowie odegrał Teatr Polski z Katowic we czwartek, 24. bm. komedję J. Korzeniowskiego p. t. „Stary Kawał”. Przedstawienie odbędzie się na sali p. Walczaka o godz. 19.30. Bilety w cenie od 1—3 zł. już są do nabycia w kasie gminnej.

z Pszczyńskiego.

(P) Zanik bezrobocia.

Stan bezrobotnych w powiecie pszczyńskim stale się zmniejsza. Obecnie jest w powiecie 192 bezrobotnych, z tych 65 pobiera zasiłek.

(P) Połów ryb.

Jestemy połów ryb, celem opróżnienia na zimę obszernej stawów już się w okolicy Pszczyzny rozpoczął, i wydaje dobre wyniki. Wielki staw Rostok w Goczałkowicach opróżniany będzie w dniach najbliższych, a tak zwane „Jeziro Paproczańskie” przy końcu bieżącego miesiąca.

(P) Budowa drogi w Brzeżcach.

W niektórych dzielnicach ukazują się zmienniki a budowie drogi w Brzeżcach i zarządy pod-

adresem Wydziału Powiatowego w Pszczynie z powodu zbyt wolnego tempa budowy tej drogi. Należy wyjaśnić, że budowę tej drogi wykonuje firma prywatna na podstawie umowy, zawartej w lutym br. i firma ta nie dotrzymała warunków umowy, wobec czego Wydział Powiatowy polecił firmie do odpowiedzialności z tytułu niedotrzymania zobowiązań przyjętych w umowie.

(P) Z fatalnego tarasu.

Targ na bydło i konie, który odbył się w Pszczynie w środę, nie był ożywiony. Dostawione bydło dobrze ożywione, ale i ceny były stosunkowo wysokie. Względnie najmniej dostawiono koni a ceny na nie były wysokie.

(P) Ostatni jarmark odbył się na towary kramarskie przy znacznej ożywieniu i gromadził licznych widzów i przysłuchujących się wywoływani i zachwalaniu towarów przez „Jakobów”, którzy, choć już całkiem zachrypnięci, do wieczora, nie ustępowali ze stanowiska. Odyby nie kopanie ziemniaków, które ludność okoliczna zatrzymała przy pracy, byłby się jarmark jeszcze jeszcze cieszył powodzeniem.

(P) Zuchwał cygnak i uraz ciała.

Dnia 11. bm. wąż się rzucał na sprawcę do ołwiera Żurka Lidwaka w Pszczynie (Śnieżkowice). Żurek, który własnemu w porę zauważył, zdołał jednego ze sprawców przytrzymać, lecz w chwili tej drugi zdołał, stojący za płotem, wystąpił do niego z rewolwerem, raniąc go

„Baśń XX wieku”.

Ludność błędnie wielkimi krokami naprzód. Nie będzie przesadą, jeśli powiemy, że nienajmniej, który nie przyniósł nam jakiegoś nowego wynalazku, jakiegoś odkrycia.

Jestem świadkiem, jakżeż prawdziwie jest 1 krystalizacja najmniej prawdopodobnych bajek naszego dzisiejszemu.

Dziś już nikogo nie dziwi, że p. X. czuje się na pokładzie gigantycznego sterowca, czy we wnętrzu łodzi podwodnej, samo dobre, jak w luksusowym przedziale Pullmana. Że dzisiaj jestem w Warszawie, a jutro w Paryżu, że ocean przepływamy w ciągu 4 dni, że o godzinie 12-ej wysyłamy depesze, która po czterech godzinach leci już w San Francisco, że 150 km. „wyciąganych” przez nasz wyciągowy automobil, to prawie decydująca szybkość, że w ogóle dzieła się rzeczy o których nawet w baśniach śliczo.

Ten gwałtowny pęd w kierunku coraz nowych odkryć, nowych wynalazków, siłą rzeczy musiał wytworzyć w każdym społeczeństwie spłatając kategorię ludzi, bezpodobieństwo zbliżonych do wszystkich tych „cudów”. Zapełniającą element społecny stanowi grupa wywołana właśnie dzięki zrealizowaniu jeszcze jednego rozdziału przepięknej baśni o wszelkich możliwościach, realnej baśni o... radu.

Radio jako takie, to już potężny wynalazek, który umożliwiał nam swymi zakasami wszystkie dotychczasowe, ale koroną radia musimy nazwać krótkofalarstwo.

Nie będzie cienia przesady, jeśli krótkofalarstwo nazwiemy nerwami świata. Wystarczy bowiem uświadomić sobie zadanie tych ludzi, ich czynności, ich specyficznie zabarwioną psychikę i zestawieć te spostrzeżenia z otrzymaniami przez krótkofalarstwo rezultatami.

Celem krótkofalarstwa jest osiągnięcie bezpośredniego zblżenia z najodleglejszymi, nieznanymi współtowarzyszami, rozrzuconymi po całej kuli ziemskiej, a jednocześnie propagowanie pośród całej rodziny krótkofalarstwa szczytnego ideału powszechnego braterstwa i pokory.

Charakterystycznym jest, że krótkofalarstwo nie ogranicza się do czystych frazesów, a hasła swe wprowadza w życie z godnym najwyższego uznania zapalem i poświęceniem.

Możliwość komunikacji krótkofalową są obojętne. Bardzo słabą mocą, bo wynoszącą zaledwie 3/4 wata, osiągnięto porozumienie na odległość... 22.000 km.

Często spotykamy w polskich czasopiśmiech radiowych informacje nasłuchowe, które zapoznają nas z niezwykłymi rekordami porozumiewania się. Dla komunikacji krótkofalowej niema granic, niema odległości.

Siedząc u siebie w domu, możemy z całkowitem powodzeniem porozumiewać się z nieznanymi nam bliżej krótkofalarzami, zamieszkującymi na Cellonie, czy wyspach dalekiej Półkuli. Każdy świat stoi otworem dla krótkofalarstwa, dla ich szczytnych hasła i zamiarów.

Niemia dziś chyba przeciętnie kulturalnego człowieka, któryby nie słyszał o tem, jak często stacja krótkofalowa ratowała życie ludzi, — chwytała na swoje anteny tragiczne sygnały S. O. S.

Ile niespodziany ratunkowych zorganizowanych było w porę, właśnie dzięki nieznanym zupełnie krótkofalarzom, którzy pierwsi schwytali sygnały S. O. S. i bez chwili namysłu zawiadomili o tem cały świat, dając do jaknajszerszego zorganizowania ekspedycję ratunkową.

Wszakże medycznie dzięki krótkofalarstwu uratowano życie kilku uczestnikom niefortunnej wyprawy polarnej gen. Noblega.

Fakty mówią same za siebie.

Ruch krótkofalarski w Polsce rośnie z coraz bardziej, zwłaszcza, że zdobywie miana krótkofalowa nie jest połączone z najmniejszymi trudnościami, bowiem wystarczy zapisać się do klubu krótkofalowego. Pozwolenie na uruchomienie stacji nadawczej uzyskuje się zupełnie łatwo, a otwarty niedawno dział krótkofalowy Polskich Zakładów Philips w Warszawie, Karolkowa 36/44 ofiarował się z udzieleniem najbardziej szczegółowych informacji. Do działu tego zwracać się można z zapytaniami ustnymi lub listowymi. Informacje są gratisowe i wyczerpujące. W. P.

w głowę, poczem obaj sprawcy zbiegli, zabierając ze sobą dwie kury. Zarządcom natychmiastowo poskibił na dół pożądanego wyniku. Stwierdzono, że sprawcami są cygani, którzy w ostatnich dwóch dniach obwołali w lasu obok Pszczyny, a mianowicie Majewski Stefan, lat 22 i Barwiński Jan, lat około 42 — obaj ze Sporsza powiatu Żywieckiego.

(P) Defraudacja.

Praktykant pocztowy Mockowski Wawrzyniec, lat 22, sprzeniewierzył w Urzędzie Poczt. w Imielnie kwotę 1000 zł. i uciekł dnia 9. bm. w kierunku Warszawy. Policja ściga sprawcę.

Na nadchodzący sezon

„Elit” Katowice, ul. 3-go Maja 21

Ubrania, palta męskie chłopięce i dzieciennie.

Wielki wybór. Za gotówkę i na raty. Wielki wybór.

Przyjmujemy obstatunki na miarę z własn. materiału

(P) Pożar bez szkody.

W budynkach gospodarczych p. Zellnera w Pszczynie w godzinach popołudniowych w nieobecności robotników zapalił się gotujący się w naczyń kiel. Wybuchający dym przetrząsnął sąsiadów, dano więc znać straży pożarnej ochotniczej i księżce, które jednak nie miały nic do roboty. Szkody nie było.

(P) Ciekawie.

Dnia 10. bm. wybuchł pożar w warsztacie kowal. w Zellnera Pawła w Pszczynie, wskutek wypadających z pieca, umieszczonego

w warstwie. Od ludzi zapadli się odpędzi drzewa. Ogień, podobnie do przerażenia, nie zabrał — rozszerzył się momentalnie na cały warstw, okracając ogromne, nie do dotknięcia, a niekiedy całe stawy, wyrzucił osłone na ogólną kwotę 2000 zł.

Ankieta „Czystości”.

Chcąc jaknajlepiej spełnić nasze zadanie — szerzenie zasad czystości w Polsce — postanowiliśmy przeprowadzić następującą ankietę:

1) Jaki jest ogólny stan sanitarno-higieniczny?

2) Co uczyniono od czasu Odrodzenia Polski, aby podnieść stan higieniczny danej miejscowości?

3) Jaki są najbliższe zadania pod tym względem?

4) Które czynniki rządowe, samorządowe, czy też prywatne, najwięcej ku podniesieniu stanu higieny w danej miejscowości dotychczas się przyczyniły lub też przyczynić się mogą?

Odpowiedzi na te pytania prosimy przesłać, prosimy nadesłać do Redakcji „Czystości” w Warszawie, skrz. poczt. Nr. 729 lub też do filii naszej w Częstochowie skrz. poczt. Nr. 104, podając prosimy, czy dana osoba żyje, czy też nie.

Upraszamy, aby wszystkie pisma o przedrukowaniu niniejszego.

Z Rybnickiego.

(R) Pożar. Dnia 8. bm. wybuchł pożar w stodole Adamczyka Antoniego, zam. w Pobytu, pow. Rybnicki. Pożar zniszczył doszczętnie stodołę wraz z towarzyszącym zbiorem i maszynami rolniczymi. Przyczyną pożaru jak również wartości, spalonego obiektu dotychczas nie ustalono.

(R) Podpalenie. Dnia 6. bm. wybuchł pożar w zabudowaniach Szebla Pawła, zam. w Radlinie. Pożar zniszczył 14 domów, wyrzadzając szkody na ok. 900 zł. W toku dochodzenia ustalono, iż ogień wzniesł niejaki, Mueller Wilhelm, lat 21, ostatnio zamieszkały w Radlinie, który niezgodnie po wypadku uciekł. Dochodzenia w toku.

Z Tarnogórskiego.

(T) To ci przybrany syn! Hedwig Waleśka ze Starego Chechła, powiat Tarnogórski, doniosła posterunkowi, policyj w Nakle Śl., iż w czasie jej nieobecności w dniu 11. bm. włamał się nieznajomy sprawcy do jej mieszkania za pomocą podrobionych kluczy i zniszczył jej sprzęty domowe, a następnie skradł płaszcz damski wartości około 1000 zł. Pośrodkowa przysposzcza, iż kradzieży z włamaniem dopuścił się najprawdopodobniej jej przybrany syn O. K., zamieszkały obecnie na Śląsku Opolskim, z którym się od dłuższego czasu procesuje. Dochodzenia w toku.

Z Lublinskiego.

(L) Kradzież roweru. Dnia 8. bm. skradziono Pajakowi Antoniemu, zam. w Pawłokowicach, powiat lubliński rower marki „Mielec” Nr. 95302, wartości około 280 zł. Ostrzeża się przed nabyciem roweru.

(L) Pobyt na polu. Kandzia Karol z Karku, powiat lubliński, doniósł policyj w Koszęcinie, że dnia 5. bm. został pobity przez Gawełkę Karola z Płki, na swym polu, jakimś tworem w rodzaju „głowy”. Towarzyszący Gawełce w tym kierunku oddał jeden strzał z rewolweru, który chybił. Obaj zbiegli. Dochodzenia celem wyjaśnienia sprawy w toku.

Z Bielskiego.

(B) Posiedzenie Rady m. Bielska. We środę, 16. bm. o godz. 17-iej odbędzie się w sali posiedzeń Rady gminnej przy ul. Cieszyńskiej posiedzenie Rady gminnej miasta Bielska.

(B) Położenie w przyszłości metalow. W środę, 9. bm. odbyło się zapowiadane posiedzenie p. o. p. z udziałem przedstawicieli przemysłowców z dr. Weinschenklem i pracowników w sprawie podwyżki płac. Przemysłowcy proponowali następujące podwyżki: 8 proc. do zarobku minimalnego, 3 proc. od płac za godzinę i 2 proc. dla robotników akordowych z wyłączeniem firm eksportowych Josepha i Schwabe. Rozstrzygnięcie odnośnie propozycji tych przez robotników zapadnie na najbliższym zebraniu i w razie przyjęcia podwyżki płac obowiązującej będzie na przeciąg roku. (vx)

(B) Z życia Sokoła. Po przerwie wakacyjnej w bielskim gnieździe sokolem podjęto intensywną pracę około ćwiczeń zastępów, tak męskich jak i kobiecych. Nie zaniedbując popierania i rozwoju życia towarzyskiego, ruchliwy zarząd urządzeń także inauguracji wieczornych sezonu zimowego w sobotę, 5. października w lokalu Biecherlego w Bielsku. Mimo pięknej pogody wabiący w góry zdołał wszystkich barwami naszej ziemi „złocić”, zabrało się liczne grono członków i gości, bawiąc się ochotą do późnej godziny. Obecnie zajęty jest zarząd około przygotowań dla uroczystości 25-lecia założenia gniazda. Uroczystości wbielszowska ustalona na dzień 24. października br., a uroczystym programem obchodu, zapowiada się niezwykle interesującym.

(B) Samobójstwo policjanta. W ucieczce przed groźną chorobą umysłową, powstała na ile niedomagania systemu nerwowego wskutek trudów wojennych, strażnik z rewolweru w skroń położył kres życiu policjanta Gilewicz z Bielska. Denat cieszący się uznaniem, tak przełożonych jak i ogółu, pozostawił żonę i troje drobnych dzieci. (vx)

(B) Aresztowanie fałszywych kombarczyk samolotów. Jak już donosiliśmy, na terenie Śląska poja-

wali się dwa oszuki przedstawiający się za delegatów Kom. Sam. w Warszawie, misją ja-

Śmierć powstańca na posterunku pracy.

Rudka Kucza, 14. 10.

Dnia 11 października w szpitalu w Rudce Kucza zmarł z odniesionych na posterunku pracy ran, powstaniec 24-letni Kucza Ruffin, zatrudniony na kopalni „Wolfgang” w Rudzie. S. p. Kucza, pracując na jednym z pokładów kopalni, w dniu 11. bm. został przywalony złomami spadającą wagą od-

nosząc ciężkie rany. Przewieziony do szpitala, w godzinę po wypadku zmarł, osierocając młodą żonę. Zmarły, jako młody chłopiec, brał udział w walkach wywołanych Śląską, w drugim i trzecim powstaniu. Ostatnio był członkiem grupy bytomskiej Zw. Powst. Śl. w Rudzie.

Cześć Jego pamięci!

Jezus + Józef
Maria + Elżbieta

W sobotę, dnia 12. października br. w nocy o godz. 11 1/2, zasnęła w Bogu po ciężkich cierpieniach, kilkakrotnie zaopatrzona Sakramentami św. nasza kochana matka

M. Bolesława Pielówna

Prowincjałka Prowincji Śląskiej Sióstr św. Elżbiety od roku 1924. W 49 roku. powołania zakonnego urodzona w Benkowicach dnia 17. grudnia 1862 r.

Pogrzeb odbędzie się w środę o godz. 9-tej w Katowicach.

Z życia G. F. P. na Śląsku.

Z życia Federacji Kolejowców Polskich

Dnia 22 września rb. odbyło się w lokalu p. Długajczyka w Katowicach założycielskie zebranie grupy pracowników ekspedycji towarowej — Katowice. Zebranie zgawił i wzywanie zebranych, przewodniczył mu ob. Hercko, komunikując zebrany porządek dzienny, który bez zmian został przyjęty. Następnie przewodniczący udzielił głosu referentowi ob. Gburowi. Referent zajął temat zebranych z programem Federacji Kolejowców Polskich i wyjaśnił, że ospałość i demagogia partyjnego Zjednoczenia Kolejowców Polskich musiała kolejarzy Śląskich do utworzenia bezpartyjnej organizacji zawodowej, która skupi w swoich szeregach wszystkich kolejarzy, stając w obronie ich bytu i ich rodzin. Następnie mówca charakterystyzował pragmatykę służbową i zaopatrzenie emerytalne, oraz wyjaśnił, jakie powołanie Federacji Kolejowców Polskich wnieśli do Ministerstwa Komunikacji. Wspomniał również o odezwach w sprawie pragmatyki wydanych przez P. Z. K. i Z. P. Z. w roku 1926, kiedy to kolejarze oskarżali się wzajemnie o zdradę, dziś po połączeniu organizacji, dużo pisała w „Polonii” i „Kurjerze Śląskim”, jakich poprawek domaga się Z. K. P. w Ministerstwie Komunikacji, ale pozmianki nie robiła uważając, że jeżeli „Polonia” pisze o zabiegach Z. K. P. to członkowie powinni być już zadowoleni i o związku pracy nie wymagać. Następnie mówił referent o sprawach służby magazynowej, wynagrodzeniu za służbę nocną, umundurowaniu, podziale służby, dodatku mieszkaniowym i całym szeregu innych postulatów służby magazynowej. W końcu swego przemówienia nadmieniał, że pomimo

czynionych trudności przez Z. K. P., które nie cofa się przed podjęciem środków, jak opisywanie członków Federacji Kolejowców Polskich i składanie fałszywych raportów do władz, aby ich pozbawić chleba, pomimo takiej obfitej i fałszywej służby, jak już dosyć obrony Z. K. P. i Z. P. Z., zrozumiał, że nie pomoże mu ani złoty, ani czerwone mydło i chce należeć do Federacji Kolejowców Polskich, czego dowodem są liczne zgłoszenia członków. Po referacie przystąpiono do wyborów zarządu sekcji służby magazynowej i wybrano jednogłośnie na prezesa ob. Herckę Jana, na zast. prezesa Rzeźniczkę Ludwika, na sekretarza Dragona Pawła, na zast. sekretarza Wawrzynka Wiktor, na skarbnika Janika Jana, do komisji zaś rewizyjnej weszli ob. ob. Niewolik Roman, Stróżyk Ludwik i Kowolik Augustyn.

Po wyborze zarządu przystąpiono do dyskusji i wolnych wniosków, w których zabierali głos ob. ob. Rozpędowski, Rzeźniczek, Niewolik, Sikora i inni, krytykując działalność zarządu sekcji służby ładowniczej przy Z. K. P., który nie dla swych członków nie działał, czem zmusił ich do szukania obrony w Federacji Kolejowców Polskich, która zdala się trzymać do polityki partyjnej. Przewodniczący zebrania przykladał poinformował zgromadzonych, jakie korzyści osiągną pracownicy, gdy należeć będą do Federacji Kolejowców Polskich, podzielił referentowi za treściwe wywody, zebrany zaś za spokojne wysłuchanie i hasłem „Cześć wspólnej pracy” zakończył to harmonijne zgromadzenie.

Obecny.

Radjo.

Program audycji:

na poniedziałek, dnia 14. października.

Programy pobite.

Katowice, dnia 14. 10. 1929. Godz. 11.58 — sygnał czasu z Obserwatorium Astronomicznego w Warszawie oraz belna z Wiedzy Marjańskiej w Krakowie, 12.05 — koncert z płyt gramofonowych, gramofon i płyty z firmy W. Strzałkowski „Ebeco”, Katowice, 3. Maja 34, 13.00 — przerwa, 16.00 — komunikaty Polskiego Związku Zrzeszeń Opatrzności. Woi. Śl. oraz komunikat Teatru Polskiego, 16.20 — koncert z płyt gramofonowych, gramofon i płyty z firmy W. Strzałkowski „Ebeco”, Katowice, 3. Maja 34, 17.15 — Karol Młodecki: pogadanka z działu: „Radio-amator śląski”, 17.45 — z działu: Studia regionalne — „Śląskie Wesele” — wieniec melodii ludowych wesołych na chór mieszany — H. Nczego — wykoną chór kolejarzy Stowarzyszenia Kolejarzy, dyrygent H. Nczego: 1) watek, 2) wyjazd gości na wesele, 3) przyjazd do domu weselnego, 4) powitanie, 5) przemowa starosty i błogosławieństwo, 6) wyjazd do kościoła, 7) śpiew kucharek, 8) powrót z kościoła, 9) uczta weselna, 10) wymarsz na salę, 11) tańce, 12) kłótnia na salę, 13) zażalenie kłótni, 14) dalsze tańce, 15) toast, 16) czepny, 17) tańce, 16.45 — rozmaitości, zapowiedź programu na dzień następnym, komunikat Teatru Polskiego oraz przegląd widowisk, 19.10 — komunikat Strzażnicy Śląskiej, 19.25 — wzytator Dr. F. Farnik: „Systematyczna lekcia poprawna mowy i pisanie po polsku”, 19.58 — sygnał czasu z Obserwatorium Astronomicznego w Warszawie, 20.00 — mjr. Bronisław Romanyszyn: z cyklu: „Ochrona przyrody i parki narodowe” — Świąte dołny himalajskie — cz. I, 20.30 — koncert międzynarodowy z Pragi, 22.00 — transmisja z Warszawy, 22.15 — komunikat meteorologiczny z Warszawy oraz zapowiedź programu na dzień następnym w języku francuskim, 22.35 — komunikaty prasowe P. A. T. z Warszawy, 23.00 — odczyt z cyklu wykładów w językach obcych o Polsce, E. Konopka: „Życie uniwersyteckie” (w języku francuskim).

ze zgody i współpracy w nowej parafii. Z kaplicy wszyscy udali się do miejscowej szkoły, gdzie odbywały się dożynkowe występy dzieci szkolnych. Ofiarowano równocześnie koron dożynkowych przedstawicielom władz. Dla ludności odbył się potem koncert, zaś dla gości: Rady gminnej skromne przyjęcie w szkole w czasie którego wyłożono szereg przemówień. Po obchodzie dzieci lampionami po wsi: t. obdarzeni ich, starsi ruszyli na wesołą zabawę taneczną. Każdy z obecnych oddał najprzejrzystsze wrażenia i tak wspaniałą i zgodną uroczystość ukłwła na zawsze w pamięć.

(C) Pożar. Z nieznanej dotąd przyczyny powstał w domostwie Jana Cieślara we Wiśle pożar, który zniszczył doszczętnie chleb drewnianą i stodołę, wyrządzając szkody 30.000 zł. (v)

(C) Kradzież. Nieznani dożyteczas sprawcy włamali się do stajni rolnika Andrzeja Kwiczyla w Marklowicach, a zabierając parę koni uciekli w stronę Bogucie. Wskutek podjętego pościgu za nimi, zgłodniałe były wyprowadzić zmuszeni zdoławszy porzucić, lecz udało im się zbliżyć w nieznany dotychczas kierunku. (v)

Kalendarzyk zebrań.

Poniedziałek, dnia 14. października.

Katowice. Zebranie Zw. Powst. Śl. uchodzącego pow. gliwicko-toszeckiego o godzinie 19 w sali Strzeczki Górnicej.

Wtorek, dnia 15. października.

Król. Huta. Zebranie członków Og. Zw. Podoficerów Rezerwy w sali Hotelu Polskiego ul. Wolności o godz. 19.30.

Król. Huta. Zebranie Stowarzyszenia Młod. Katolickich przy parafii św. Barbary o godz. 8 wieczorem w lokalu p. Grochowany ul. 3. Maja nr. 28.

Katowice. Zebranie Z. O. K. Z.

Sroda, dnia 16. października.

Tarnowskie Góry. Zebranie Z. O. K. Z. o godz. 20 w dużej sali Szkoły Górnicej ul. Karola Miarki.

Piatek, dnia 18. października.

Nowa Wleś. Nadgryczanie walne zebranie Tow. Polek o godz. 16 w szkole.

Odpowiedzi redakcji.

Lariska Dolne p. Przybyłek. Przesłane na ręce p. red. Rumuna pismo przekazałmszy p. Kosińskiemu, dyrektorowi Administracji „Polski Zachodni”.

P. W. P. Katowice. Z przedłożonej nam oświadczenia w sprawie nie skorzystamy. W drugiej przesłanej sprawie prosimy bezpośrednio skierować się do administracji naszego pisma. Katowice, Jagiellońska 5.

P. St. J. w Chwałowicach. Nadesłana nam korespondencja przesłaliśmy okropowi Z. O. K. Z. w Katowicach.

„Obywatelstwo-Polskie” Katowice. Z anonum (niepodpisanych korespondencji) nie korzystamy.

Wydawca: „Polska Zachodnia” Sp. z o. r. o. Redaktor odpowiedzial: red. Henryk Hanna Katowice, Kościelna 14. — Druk: Drukarnia „Polska” Sp. z o. r. o. Katowice, ul. Białostocka 2. Telefon 6-78.

Pierwszy samochód na Nowej Gwini.

Nazwa Nowej Gwini wywołuje w umyśle naszym obrazy nieprzebranych podzwrotnikowych dżungli, rajszych ptaków oraz „polawiaczy głów”. Wypnę je bowiem, mimo przenikania na nią nowoczesnej cywilizacji, zamieszkuje jeszcze plemię, które urzucało polowania na blachy, co patroli wojskowe miały możność niejednokrotnie stwierdzenia na sobie. Niezwykły ci myślicieli nazywają się „polawiaczami głów”.

Nowa Gwinea jest największą wyspą w Archipelagu Malajskim. Zachodnią jej część należy do Holandii, a wschodnią do Imperium Brytyjskiego i administrowana jest przez rząd australijski.

Na północno-zachodnim cyplu zatoki Geelvink znajduje się mała osada zwana Manokwari, która składa się z kilku domków europejskich oraz licznych chat Papuasów. Manokwari jest niewielkim portem do którego przybija statki parowe Royal Packet Navigation Company. Przybywają tam na miesiąc parowca angielskiego stanu, niedługo wydrżenie dla małej grunki Europejczyków, złożonej z urzędników oraz członków filii Towarzystwa „Phoenix”. Są to jedyni biali ludzie zamieszkali wśród mroźnych czarnych. Główne biura Tow. „Phoenix” mieszczą się

PISMO
NAPISY
WARSZAWA
W KSIĘGARNIACH I U WYDAWCY - CENA 2z-550

**SPIS GAZET I CZASOPISM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
ORAZ PORADNIK REKLAMOWY**
NAKLADEM BIURA OGŁOSZEN
TEOFIL PIETRASZEK
WARSZAWA-MARSZAŃKOWSKA 115-TEL. 3077-5073

w mieście Ambina, na wyspie tej samej nazwy odległej od Nowej Gwini o 880 km. Działalność handlową tego towarzystwa jest bardzo różnorodna i rozciąga się i na inne wyspy Archipelagu jak Boeroe, Ceram oraz inne mniejsze wyspy, leżące na morzu Banda.

Tow. Phoenix posiada na Nowej Gwini obszary leśne położone o 50 km. w głąb wyspy. Obszary te dostarczają specjalnego rodzaju żywności, która kuliś papuaskiej waskien ścieżkami znośa do portu skąd eksportowana jest do Europy i Ameryki dla fabrykacji pokostów i lakierów.

Tego rodzaju transport okazał się niezwykle szybki i ekonomiczny, wobec czego Tow. Phoenix postanowiło wprowadzić transport samochodowy mimo, że wyspa oznacza się zupełnym brakiem dróg i że robocizna jest nadzwyczaj tania.

Trudność drogową nie powstrzymały Towarzystwa od zrealizowania swego zamiaru i w edw pewnego poranku przybył do portu Manokwari statek, na pokładzie tego znajdowała się 6-cylindrowa ciężarówka Chevrolet.

Było to dla mieszkańców Nowej Gwini, tak czarnych, jak i białych, wydarzenie epokowe.

albowiem ciężarówka Chevrolet była pierwszym samochodem na wyspie.

Wśród tubylców ukazanie się czarnego, żelaznego smoku wywołało podziw i przerażenie. Z wielką trudnością udało się Europejczykom uspokoić czarnuchów, spoglądających z zabobnym lekkiem na nieznanym im przedmiot.

Po kilku chwilach jednak udało się skłonić odważniejszych Papuasów do okazania pomocy przy wyładunku Chevroleta. Gdy przekonali się, że tajemniczy potwór nie ma żadnych złych zamiarów względem nich, zaczęli opuszczać swe królowki i zbliżać się powoli do niego. Gdy jednak z odważniejszych czarnuchów ślad przy kierownicy, wówczas tłum tubylców nagle otoczył cały samochód, lecz począł się nań wdrapywać, tak, że po kilku minutach Chevroleta była oblewiona Nowej Gwini.

W takich okolicznościach odbyło się wprowadzenie pierwszego samochodu wśród czarnych tubylców Nowej Gwini.

Zaznaczyć należy, że Tow. Phoenix z siedzibą w Ambina oprócz swych różnorodnych działalności handlowej, posiada zastęstwo samochodów General Motors na wyspach Archipelagu. Do chwili chwili terytorium Nowej Gwini nie było włączone do zastęstwa, ponieważ wyspa ta nie posiadała ani jednego samochodu. Obecnie obszar zastęstwa powiększył się o całą wyspę, największą wśród Archipelagu Malajskiego.

Kto chce szybko
znaleźć zajęcie lub korzystny zbył
dla swych produktów i towarów

Kto chce szybko
wyprzedzić niepotrzeb, przedmiot

Kto szuka
dobrych klientów wśród najszerzej warstw

Kto znalazł
zgubioną rzecz i pragnie zwrócić właścicielowi

Kto pragnie szybko
otrzymać z powrotem zgubiony przedmiot

Kto pragnie szybko
znaleźć mieszkanie

niech ośłosi
natychmiast

POLSCIE ZACHODNIEJ
najpoczytniejszym dzienniku
- Górnego Śląska, którego dział reklam
sowiec wynagradza
wydatki uczynione na ogłoszenia

Pierwsza Wytwórnia Nart Stanisław Zubek

Zakopane. Szkolna i (Dom własny)
poleca pierwszorzędną nartę lesionową i hiko-
rowe turystyczne pół-turystyczne, wyskocowe i
skokowe. Wedle statystyki nart z wytwórni
St. Zubka wykazywał najmniejszy procent uszko-
dzeń lub złamań.

Dogodne warunki dostawy i spłaty.
Dostawca dla K. O. P. Wojska, Towarzystwa i
Klubów Narciarskich. — Hurtowniom, P. T. T.
Harcerzom rabat.

Wiazania własnego patentu na składzie
Uszkodzone lub złamane narty naprawia się
doprawiając nową uszkodzoną część.
Wiazanie Patentu Zubek wykonane wedle wy-
mogów najnowszej techniki, posiada te zalety
że przynajmniej się nawet bez rzemionków

Ceny niskie! Ceny niskie!

Planino

Wkradł się (kto) fabrykat wieśniaki i sypial-
nia debow... wyprowadzenia się za go-
tówkę do...

Ogłoszenie Nr. 4921 do Administracji „Polski
Zachodniej”.

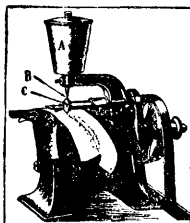
Kto chce zarabiać

200 do 300 złotych

pracując na naszej maszynie północno-zachodniej —
„ROBUS”. Wiadomości fachowe zbyszczne. —
Potrzebna gotówka 340 zł. reszta na spłaty mie-
sieczne. — Towar wykonany na tej maszynie
skupujemy płacąc za wyrób i dostarczamy su-
rowca. — Blizszych informacj udzielamy bez
płatnie.

Towarzystwo Handlowe J. Kalisz i Ska. Cieszyń
ul. Trzech Braci 6.
Przedstawicielstwo: Jerzy Hamel. Nowy Bytom
ul. Stalmacka 5.

Przyjrzyście się tej maszynie!

A wówczas zrozumiecie, dlaczego kolnierze Wasze, prasowane u nas, nigdy się nie łamią

Przeżytna: Kolnierz po wyprasowaniu zostaje w miejscu zgięcia zwilżony i ponownie ulega zmięczeniu, tak, że złamanie się wykluczone.
A. Zbiornik wodny. B. Rurka ściągowa. C. Kółko transportowe.

Rezultat: Oszczędzacie sobie przykrości i posyłacie wszelką bieliznę do:

Zjednoczonych Zakładów Prań

Katowice, ul. Francuska 10, tel. 113. — Oddział: Załęże, ul. Wojciechowskiego 78.

Wyzsza Uczelnia Kroju i Szycia „Władysława”

KATOWICE, ul. Andrzeja 2

urządza

Kursa kroju i szycia

Konfekt damski i dziecięcy oraz bielizny damskiej i dziecięcej dla niemowląt. Każda uczestniczka ma możność wyuczenia się kroju i szycia w przeciągu 4 tygodni do 3 miesięcy. W czasie kursu każda szwielka krawiec dla siebie nawet najmocniejszą — klasyczną bluzkę suknie białe i ciemne. W ten sposób korzyść nadejmuje w czasie nauki nabywając drobne odlaty.

**Wyzsza Uczelnia Kroju i Szycia „Władysława” umo-
żliwia zdobycie wiedzy z zakresu kroju i szycia.**

Wpis i informacje codziennie

Wyzsza Uczelnia Kroju i Szycia „Władysława”
wydala podręcznik Kroju i Szycia konfektu dam-
skiego i dziecięcego — wyczerpująco do nabycia

Ogłoszenia

TECHNIK

ludow. z dłuższą praktyką jako kierownik budowy obejmie posadę w poważnym przedsiębiorstwie. Otwier. do Adm. „Polski Zachodniej” pod „Kierownik bud.”

PANIENKA

znalaza bankowość (księgowość, dział wekslowy) korespondencje, pisząca na maszynie oraz znająca wszelkie prace biurowe, przenieśli zalecie na kromkach chociażby warunkach. Zaskaw. ofiar. pod: Józef Saliłkówna, Katowice, Jasielska 6 I. p.

EMERYTOWANY

st. sierżant W. P. Kawaler orderu Virtuti Militari, poszukuje la droga jakiegokolwiek nastrojowej lub samorządowej posady biurowej lub magazynowej. Zaskaw. zgłoszenia przez kierownię pod „Emerytowany” do Adm. „Polski Zachodniej”.

MŁODA

inteligentna panienka, z ukończoną średnią szkołą poszukuje posady dla dzieci. Zgłoszenia do „Polski Zachodniej” pod 5002.

Czystość

Ilustrowany Miesięcznik Popularny

„Czystość” Szerzy zasady higieny i notuje czynny szlachetnel
Kto chce, aby w Polsce nie było brudu!
Kto pragnie, aby czynny szlachetnel bylv wzorem dla wszystkich, szceg. zaś dla podrastr. pokole-
nia, ten abonuie „Czystość”!

Wydatek niewielki Rocznie 2z. 6.— Zagranica Dol. 2.—

Opl. wierz mm. przed tekstem pr. 60 — za tekstem pr. 50

Częstochowa
Skrz. p. 104

Warszawa
Skrz. poczt. 799
P. K. O. Nr. 15.960

Krynica
willa „P. Szwarcas” pokój 21

W Czystości wstawiać informacje, urzela
Red. Lekarz-Dra Michał Grzeliac. Al. Mielaw, Marli Panny 10, tel. 2-50

Zastępcy wszędzie poszukiwani!

I. wzorowy wysłany po otrzymaniu 50 pr. w znaczkach poczt. na żąd. i gratis.

CENNIK OGŁOSZEN.

Ogłoszenia: za wiersz mm lub tego miejsce: na stronie tytułowej 1.— zł., w tekście 0,80 zł za tekstem w części ogłoszeniowej 0,25 zł.

Nekrologi: w tekście 0,60 zł., w części ogłoszeniowej 0,25 zł.

Nadane: w tekście 0,80 zł.

Ogłoszenia drobne: za słowo 0,20 zł., dla poszukujących pracy 0,10 zł., matrymonialne 0,30 zł.
Dla zorientowania Szan. P. T. ogłaszających się w naszym piśmie: wysokość strony wynosi 410 mm., jedna strona tekstowa ma 4 spłaty, a 70 mm. szerokości, jedna strona ogłoszeniowa (po tekście) ma 8 spłaty, każda spłata 35 mm. szerokości. Administracja jest obowiązana do bezpłatnego powtórzenia tylko w tym wypadku, o ile omyłki drukarskie zmieniły zasadniczo tekst ogłoszenia. Zastrzeżenie: miejsca zależą od względów technicznych. Rachunki nasze są płatne i zaskarżalne w Katowicach. Prawo łaski przysługuje tylko upoważnionym inkasentom zaopatrzone w odpowiednią legitymację z fotografii.

FUTRA! FUTRA!

Paryska Pracownia Futer
J. Brausa i A. Singera

Katowice, ul. Poprzeczna 10 I.

Tel. 5-14.

Uwaga: firma na 1-szym piętrze.

Pracownia w Katowicach!

Reparacje dużych opon

jakoteż wszelk. reparacji

opon

samochodowych

wykonuje się korzystnie i fachowo według najnowszej metody

Katowicki Parowy Zakład Wulkanizacyjny

Właśc. Józef Mucha, Katowice, ul. Starowiejska i Kochanowskiego 2, telefon 1212.

Paski na biodra

biustonosze, podwiązki z paskiem, przepaski przez ciało, przepaski dla pań w dobrych gatunkach w ogromnym wyborze poleca

R. Stiller, Król. Huta, Rynek 1